

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук, професора Сморжевського Валентина Йосиповича на дисертаційну роботу Симонова Олега Михайловича «Лапароскопічна адреналектомія із застосуванням рентгенендоваскулярних технологій в хірургічному лікуванні пухлин наднирників» поданої до офіційного захисту до спеціалізованої вченої ради Д 26.561.01 у ДУ «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова» НАМН України на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук зі спеціальності 14.01.03 – хірургія.

1.Актуальність теми дисертації.

Адреналектомія при гормонально активних пухлинах супроводжується лабільністю гемодинаміки, зумовленою маніпуляціями на пухлині та вивільненням гормонів в загальний кровотік. Для зменшення ризику виникнення періопераційних серцево-судинних ускладнень в передопераційному періоді проводять медикаментозну підготовку, що включає α -, β адреноблокатори, інгібітори ангіотензинперетворюючого ферменту в поєднанні з сольовою дієтою до хірургічного втручання. Проте гемодинамічна нестабільність залишається одним з основних ускладнень операціїщо виникає у 48% випадків при лапароскопічній адреналектомії, та стає причиною летальності майже у 3% хворих.

Не зважаючи на значні переваги лапароскопічної адреналектомії при новоутвореннях наднирників, частота периопераційних ускладнень за даними багатьох авторів становить 14,7%. Частота виникнення інтраопераційної кровотечі становить 2,9%.

Таким чином, розробка методів профілактики ускладнень, пов'язаних з виникненням гемодинамічної нестабільності та інтраопераційної кровотечі є актуальною проблемою хірургії наднирників.

Все це визначило актуальність роботи і стало підставою для здійснення дослідження.

2.Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана згідно плану науково-дослідних робіт Державної установи «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова» НАМН України і є фрагментом науково-дослідницької теми «Розробити та впровадити мультидисциплінарний підхід у хворих з новоутвореннями надниркових залоз» (№ держреєстрації 0117U000160).

Здобувачем, в рамках роботи проведено підбір, комплексне обстеження, лікування та динамічне спостереження за пацієнтами.

Тему дисертаційного дослідження затверджено на засіданні вченої ради Державної установи «Національний Інститут хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова» НАМН України (протокол №15 від 18 грудня 2915р.).

Мета роботи відповідає темі дисертації та полягає у поліпшенні результатів хірургічного лікування пацієнтів з пухлинами наднирників шляхом впровадження передопераційної рентгенендоваскулярної селективної електрокоагуляційної оклюзії судин наднирника, а завдання, що скеровані на її досягнення є комплексними і пошукачем вирішені повністю.

3. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:
вперше в Україні:

- Доведена ефективність застосування передопераційної рентгенендоваскулярної селективної електрокоагуляційної оклюзії судин наднирників в профілактиці гемодинамічної нестабільності при лапароскопічній адреналектомії.
- Розроблено лікувально-діагностичний алгоритм ведення хворих з пухлинами наднирників який включає рентгенендоваскулярну селективну електрокоагуляційну оклюзію судин наднирника.

удосконалено тактичні та методичні підходи до зменшення післяопераційних ускладнень, пов'язаних зі зменшенням вивільнення гормонів в загальний кровотік під час лапароскопічної адреналектомії.

Набули подальшого розвитку знання щодо:

- розробки методів профілактики ускладнень при хірургічних втручаннях з приводу новоутворень наднирників.

4. Теоретичне значення одержаних результатів полягає в теорії обґрунтування заходів профілактики ускладнень в періопераційному періоді при лапароскопічних втручаннях на наднирниках.

5. Практичне значення одержаних результатів полягає:

- В доведенні доцільності виконання рентгенендоваскулярної селективної електрокоагуляційної оклюзії судин для профілактики гемодинамічних порушень та крововтрати при виконанні лапароскопічної адреналектомії.
- В поетапному підході виконання лапароскопічної адреналектомії при гормонально активних новоутвореннях наднирника: спочатку виконується рентгенендоваскулярна селективна оклюзія судин наднирника; другим етапом – лапароскопічна мобілізація новоутворення.

Впровадження результатів дослідження здійснено;

На галузевому рівні:

- Матеріали дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі на кафедрі хірургії та трансплантології НМАПО імені П.Л. Шупика.

На регіональному рівні

- КМП «Київський міський клінічний ендокринологічний центр»

- ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка» НАМН України
- ДУ «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова» НАМН України

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться у дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі, методи статистичного аналізу, використані в роботі, адекватні. Кількість досліджень та клінічних спостережень достатня. Подані в роботі малюнки та таблиці переконливі. Висновки та практичні рекомендації конкретні, повністю підтверджуються результатами дослідження.

Дисертаційна наукова робота **відповідає профілю спеціалізованої вченої ради Д 26.561.01 у Державній установі «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова» НАМН України**

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті.

Матеріали дисертації викладені на 141 аркуші комп'ютерного тексту і складаються з анотації, вступу, трьох розділів, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій і списку використаних джерел, що містить 291 джерело, з них 286 закордонних авторів. Робота ілюстрована 16 рисунками та 9 таблицями.

Автореферат дисертації оформлений згідно вимог ДАК України, із чіткими, логічно і послідовно викладеними основними положеннями, результатами дослідження, висновками та практичними рекомендаціями.

За змістом автореферат повністю відповідає основним положенням дисертації.

8. Характеристика розділів, оцінка змісту дисертації, її завершеність у цілому.

У розділі «**Вступ**» відображено всі належні для нього пункти. Обґрунтовано актуальність обраної теми, сформульовано мету та завдання дослідження, визначено об'єкт, предмет та описано методи дослідження, викладено наукову новизну і практичну значимість результатів роботи,

наведено дані щодо особистого внеску здобувача, висвітлення отриманих результатів у наукових публікаціях та у матеріалах наукових форумів.

Розділ 1. Сучасний стан проблеми хірургічного лікування пухлин наднирників (огляд літератури).

Висвітлено сучасний стан лапароскопічної адреналектомії із застосуванням рентгенендоваскулярних технологій в хірургічному лікуванні пухлин наднирників. Дисертант звертає увагу на сучасні досягнення і тенденції розвитку методів передопераційної підготовки та лікування пухлин наднирників, якій присвячене його дослідження, а також на невирішені питання, що стали основою для вивчення новітніх методів хірургічного лікування новоутворень наднирника. У розділі враховано існуючий досвід і накопичені значні досягнення крім того залишаються затребуваними покращення методів профілактики гемодинамічних порушень та кровотеч які обмежують клінічне використання лапароскопічного методу адреналектомії. Саме цей напрямок дослідження і обрано за основну канву дисертації. Розділ дещо перевантажений.

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження.

Описана хірургічна технологія рентгенендоваскулярної селективної електрокоагуляційної окклюзії судин наднирника. Розділ є достатньо інформативним і складеним за відомими правилами.

Викладено детально, доказово, із знанням основних напрямків дисертаційного дослідження.

Розділ 3.

Проведено аналіз безпосередніх та віддалених результатів радикального лікування хворих з пухлинами наднирників. Проведено ретроспективний аналіз результатів лапароскопічної адреналектомії у пацієнтів з пухлинами наднирників

Порівнюються наслідки лапароскопічної адреналектомії із застосуванням рентгенендоваскулярних технологій та без них при пухлинах наднирників. Ретроспективний аналіз результатів хірургічного лікування пацієнтів з пухлинами наднирників продемонстрував, що передопераційна медикаментозна профілактика гемодинамічних порушень не дозволяє уникнути гормонально асоційованих ускладнень в періопераційному періоді. Гемодинамічна нестабільність під час лапароскопічної адреналектомії спостерігалась у 5 хворих з феохромоцитомою та 2 пацієнтів з гормонально неактивною аденомою. Інтра – та післяопераційні ускладнення виникли у 6 хворих.

У останньому розділі дисертації «**Аналіз і узагальнення результатів дослідження**»

обговорені встановлені у роботі технічні, морфологічні та функціональні переваги мультидисциплінарного підходу над стандартними методами підготовки. Також показані високі безпечність та ефективність

першого з них. Рентгенедоваскулярна селективна електрокоагуляційна окклюзія судин наднирника мають не тільки переваги над іншими методиками, але й деякі недоліки. Для проведення мультидисциплінарного підходу потрібен високий рівень технічного оснащення. Однак навіть найвища ступінь технічної оснащеності не може замінити досконалого володіння мануальними навичками виконання, оперативних втручань, що особливо важливо при необхідності чіткого дотримання онкологічних принципів. Здобувач проводить широке обговорення власних результатів із співставленням із вже відомими науковому загалу даними. Цей розділ дає повне уявлення про обсяг роботи, хід дослідження, отримані результати, їх аналіз та порівняння із даними літератури. Текст дисертації завершується висновками та практичними рекомендаціями.

Висновків є 5. Всі вони ґрунтуються на матеріалах власних досліджень автора, є доведеними, відповідають завданням роботи, містять наукову новизну, мають суттєве теоретичне і практичне значення.

Практичні рекомендації конкретні, логічні, викладені у доступній для практичного лікаря формі.

В цілому дослідження проведено коректно.

Мета роботи реалізована.

Результати власних досліджень автора опубліковані у фахових виданнях, включених у наукометричні бази.

9. Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення.

У цілому, за час опрацювання дисертації та проведення її аналізу, робота справила позитивне враження. Дисертація не має принципових зауважень, проте звертають на себе увагу деякі недоліки.

В роботі міститься низка дидактичних, стилістичних і термінологічних недоліків, невдалі вислови та фразеологічні обороти, незакінчені речення.

Вказані зауваження носять дискусійний характер та не впливають на наукову та практичну цінність дисертації.

Хотілося б в процесі дискусії отримати відповіді на такі питання:

- Чи виникали складнощі під час катетеризації та коагуляції артерій наднирника?
- Чому лапароскопічну адреналектомію слід виконувати в термін 24 години після рентгенедоваскулярної електрокоагуляційної оклюзії судин наднирника?

10. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження.

Запропоновані в роботі інноваційні методи а також розроблена і апробована автором стратегія і тактика стабілізації та покращення насосної функції серця при хронічній серцевій недостатності у пацієнтів, які знаходяться в листі очікування трансплантації серця відкривають широкі можливості застосування результатів дисертації в хірургічній практиці.

Основні положення дисертаційного дослідження доцільно впроваджувати в роботу кафедр і хірургічних відділень лікувальних закладів та використовувати в навчальному процесі додипломних та післядипломних етапів освіти в медичних університетах та академіях.

11. Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Симонова Олега Михайловича «Лапароскопічна адреналектомія із застосуванням рентгенендоваскулярних технологій в хірургічному лікуванні пухлин наднирників» містить теоретичне узагальнення та науково-практичне вирішення проблеми підвищення ефективності комплексного лікування пухлин наднирників. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків та практичних рекомендацій забезпечено достатньою кількістю досліджень і клінічних спостережень, застосуванням комплексу сучасних та інформативних експериментальних, клінічних і лабораторних методів дослідження. Отримані результати розширюють уявлення про можливість мультидисциплінарного диференційованого підходу до лікування пухлин наднирників, поліпшенню якості діагностики і хірургічного лікування даного контингенту хворих. Зміст дисертації відповідає спеціальності 14.01.03 – хірургія. Основні положення і результати дисертаційної роботи достатньо апробовані та висвітлені в наукових виданнях.

Таким чином, дисертаційне дослідження Симонова О.М. за змістом, новизною, теоретичним та практичним значенням відповідає вимогам МОН України, що висуваються до кандидатських дисертацій а її автор, як компетентний фахівець, заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 – хірургія.

Офіційний опонент
Лауреат державної премії України
в галузі
науки та техніки
доктор медичних наук,
професор кафедри
хірургії та трансплантології
Національної медичної академії
післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика
МОЗ України

Сморжевський В. Й.
Сморжевський В. Й.